

בוצעים את המצה האמצעית לשני חצאים ומצפינים את החצי הגדול לאפיקומן.

הגדת ונציה, 1609

את האפיקומן כידוע מחביאים, ומוציאים אותו לקראת סוף ליל הסדר, כשמגיעים לסימן: "צפון". אז אוכלים את האפיקומן, ואיתו מסתיימת הארוחה, וכמעט כמעט מגיע ליל הסדר לסימומו (אחריו נשארים רק "ברך", "הלל", נרצה").

אפשר גם להפוך את חיפוש האפיקומן למשחק "חפש את המטמון" משפחתי.

כמו שמציעים בסרטון 'הצעה לעורכי הסדר – אפיקומן של "בית-אביחי":

<https://www.youtube.com/watch?v=R-GignEfqoc>

כתבו על דפים קטנים כמה חידות הקשורות בחג הפסח.

החביאו את החידות במקומות שונים בסלון. ובליל הסדר, בחיפוש אחר האפיקומן, בכל פעם שתגיעו לאחד הפתקים, נסו יחד לענות על החידה, ובכל פעם שמצליחים לענות על החידה, מקבלים גם רמז נוסף למקום שבו מוחבא האפיקומן.

יש מנהגים שונים הקשורים באפיקומן, ולכולם מטרה משותפת - לשמור על ערנות הילדים בליל הסדר: יש הנוהגים שהמבוגרים מחביאים את האפיקומן והילדים צריכים למצוא אותו. יש הנוהגים שהילדים צריכים "לגנוב" את האפיקומן ולשמור עליו מבלי שיגנבו מהם. ויש הנוהגים לקשור על גבו של הילד/ה הצעיר/ה ביותר את האפיקומן, על החזה מלפנים או על הגב מאחור. ועל הילד/ה לשמור על האפיקומן לאורך כל הסדר מפני הילדים האחרים. מי שהאפיקומן אצלו כשמגיעים ל"צפון" ואוכלים את האפיקומן – זוכה במתנה.

- מהו המנהג הקיים במשפחה שלכם?
- האם יש מנהג שהייתם רוצים לאמץ לקראת ליל הסדר השנה?

אחד המנהגים הידועים הקשורים ב"אפיקומן" הוא שהילד או הילדה שמצאו אותו זוכים לקבל מתנה. לצד המתנה אפשר גם לבקש איחולים משפחתיים או קהילתיים, אותם נוכל לאחל לעצמנו בליל הסדר.

אני רוצה לאחל _____

מהו בכלל האפיקומן, ומדוע יש לאכול אותו בסוף הסעודה של ליל הסדר?

לפניכם תשובות שונות לשאלות אלו:

- צבעו בצבע צהוב את התשובה / התשובות שהכרתם בנוגע לאכילת האפיקומן בליל הסדר.
- צבעו בצבע תכלת את התשובה / התשובות שלא הכרתם, אבל מצאו חן בעיניכם.

יש שהסבירו שהמילה "אפיקומן" משמעותה: קינוח, ודברי מתיקה. על פי משמעות זו, בסעודת חג הפסח לא מסיימים בקינוח מתוק, אלא מסיימים את הארוחה עם המאכלים הסמליים של החג: בימי בית המקדש היה זה קורבן הפסח, ומאז שנחרב בית המקדש ועד ימינו – המצה.

אחד ההסברים הנפוצים ל"אפיקומן" קשור במנהג להחביא את האפיקומן ולגלות את מחבואו רק בסופה של הסעודה, ולקראת סיומו של ליל הסדר. על פי הסבר זה נועד האפיקומן לשמור על ערנות הילדים ולמשוך את תשומת ליבם להיות קשובים ל"הגדה".

אפיקומן

יש שהסבירו שהמילה "אפיקומן" מורכבת משתי מילים ביוונית: "אפי" – סוף, ו"קומון" – תהלוכה. בשונה מ"המשתה" ביוון העתיקה שבסופו יצאו לתהלוכות חגיגיות ועברו מבית לבית והמשיכו לשתות יין, חכמים קבעו שהאפיקומן הוא זה שלמעשה סוגר את הסעודה ואת החגיגה, ועל המשתתפים להישאר בחבורה בה היו מהתחלה.

יש שהסבירו שהמילה "אפיקומן" היא מהמילה היוונית: "אפיקומנוס". פירושה של מילה זו: "הוא שבא", אולי כרמז לאמונה במשיח. יש שהרחיבו ואמרו שבלייל הסדר אנו חוגגים את הגאולה ממצרים, אך הגאולה עדיין אינה שלמה. ומציאת האפיקומן בידי הילדים, היא סמל ל"גאולה השלמה", העתיד הטוב – שאליהם אנו מייחלים.

הציעו הצעה נוספת משלכם:

_____

_____

_____

_____

_____